

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 24 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér. —

Világ folyása.

Az osztrák kormány újalakítása.

Lapunk tegnapi számában már hírt adtunk az osztrák kormány küszöbön álló újalakításáról. *Böhm-Bawerk* pénzügyminiszter és *Giovanelli* földmívelésügyi miniszter megválnak állásuktól és az előbbinek *Kosel* osztályfőnök, az utóbbinak pedig *Buquoy* Ferdinánd gróf lesz az utódja. Ezenkívül kinevezik *Randa* Antalt tárczanélküli cseh miniszterré. Mint *Bécsből* jelentik, az új miniszterek kinevezését az osztrák hivatalos lap már legközelebb közzé fogja tenni. A három új miniszter életrajzi adatait röviden a következőkben közöljük:

Kosel Manszvet.

Az új pénzügyminiszter, *Kosel* Manszvet dr., körülbelül ötven esztendő. Atyja kerületi főnök volt Galiciában, anyja *Menger* Miksa dr. képviselő nővére. A Tereziánumban nevelkedett és tanulmányainak bevégezése után államszolgálatba lépett, még pedig az osztrák kereskedelmi miniszteriumban, ahol főképp postai és táviró-ügyekkel foglalkozott és fokozatosan fölvitte a miniszteri tanácsossáig. 1900-ban kinevezték a postatakarékpénztárak igazgatójává. Ebben az állásában igen széleskörű tevékenységet fejtett ki; újjászervezte a belső szolgál-

latot, lényegesen meggyorsította a felekkel való érintkezést és megszüntette a tisztviselők éjjeli szolgálatát. Sokat buzgólkodott a postatakarékpénztár új palotájának felépítése körül, minthogy a régi épület már szűknek bizonyult. Főfeladatát azonban abban látta, hogy a postatakarékpénztárt lassankint mintegy állambankká alakítsa át. Ez nagyrésztben sikerült is neki s ennek következtében a postatakarékpénztár gyakran bizonyos ellentétbe jutott a többi bankintézettel, amelyek károsítva látták érdekeiket a takarékpénztár tevékenysége által. Legnyilvánvalóbban lépett előtérbe a postatakarékpénztár *Bilinski* pénzügyminisztersége idejében az állami kölcsönem-isszióknál való közreműködésével, amit azóta állandósítottak. *Kosel* osztályfőnök sürü személyes érintkezésben állott a bankvilág embereivel is. A nagy kölcsönműveleteknél, amelyek a jövő évben várhatók, a pénzpiacra szerzett gyakorlati tapasztalatai mindenesetre javára fognak válni. Politikai tekintetben még ismeretlen ember s így egyik párt sem tudja, hogy mit várhat tőle.

Buquoy Ferdinánd gróf.

Buquoy Ferdinánd gróf, az új földmívelésügyi miniszter, mint a csehországi földmívelési tanács tagja, bizalmas embere az agráriusoknak. 1856 szeptember 15-én született, testvéröccse *Buquoy* Károly grófnak, aki ez idő

szerint a cseh tartománygyűlésen a konzervatív nagybirtokosok elnöke. Az övé a hauensteini uradalom. 1887-ben képviselőnek választották a cseh tartománygyűlésbe, de az 1890-iki kiegyezési akció meghiusulta után több más nagybirtokossal együtt letette mandátumát. Most nem tagja a tartománygyűlésnek. Felesége *Cappy* Henrietta grófnő. A nővére *Thun* József gróf sziléziai tartományi elnöknek a neje.

Randa Antal.

Az új cseh miniszter, *Randa* Antal dr. udvari tanácsos, a cseh nép legkiválóbb élő fiainak egyike. Európai híru jogtudós és nagyobb munkálatait a polgári jog terén a német jogtudományban igen nagyra becsülik. 1834 július 8-án született Bistritzben, Csehországban. Német iskolákat végzett és jogi tanulmányait is német egyetemeken fejezte be. Rövid ideig a smichovi járásbírósnál hivatalnokoskodott, majd 1860-ban magántanár lett az akkor még egységes prágai egyetemen. Az osztrák polgári jogról szóló előadásait cseh nyelven tartotta. Csakhamar kinevezték rendes tanárrá s mikor a cseh egyetemet fölláttották, annak a tanári testületébe lépett. 1881-ben az osztrák urakházának tagja lett és tagja a birodalmi törvényeseknek is. Az idén hetvenedik születésnapja alkalmából Csehországban nagyban ünnepelték.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

Malesherbes rózsái.

Irta: *Bouilly*.

Lamoignon Malesherbes, a bölcs, az igazságos, a hatalmas miniszter szenvedélyesen szerette a virágokat. Verneuili parkjának maga volt a kertese. S a fiatalos erejű öreg ur ügyesség, fűrgesség dolgában versenyre kelhetett volna akárhány kertészlegénnyel.

Bokrot nyesett, galyat oltott, tisztogatta a fakérget az ártalmas gombáktól, a leveleket a kárteknő hernyóktól; kiterjedt figyelme minden bimbóra és sarjadó fűszálra is.

De bár a gyöngédszívű nagy ur egyenlő gondozásban részesíté az apró csenevész növényeket s a pompázó virágokat, mégis — igen, úgy volt — szíve leginkább rózsáihoz vonzotta.

Oh, a Malesherbes rózsái! Ismerte, csodálta azokat az egész környék.

Mert éppen kertje szélén egy rejtett, de megközelíthető helyen virultak e friss, üde csodák. Mesterséges dombon, festői csoportosításban.

A domb alját a haragos vörösen nyilók szegélyezték; feljebb, fokozatosan pirossá, rózsássá lágyult a színük, míg a legtetején hófehérré sápadt. Minha a magasban lerázták volna földi szenvedélyüket s égi mezben megdicsőülve illatoztak.

Malesherbes a domb előtt gyepadot nevelt, a pad fölé galyakból sátorot font, borostyánnal belüttatta, hogy legyen hol meghuzódnia

eső, szél s a nap heve elől. Ott olvasta a hatvanéves bölcs ifju rajongással kedves iróját, Plutarchot, ott vitatkozott jeles barátjaival fontos államügyekről, királyok sorsáról. Sok palota irigyelhetné azt a zöldelő kis odut a gazdájaért, a vendégeiért.

Ha az utókor Malesherbes-et kérkedőnek ítéli, nem csafolhatom meg e felületes vádat. Ő valóban kérkedett rózsáival. Büszkén mutogatta barátainak:

— Nézzétek! Ugyan láttatok-e valaha ehhez hasonló csodát? A képzelet sem alkothat ennél pazarabbat. Mily isteni színárnyalat! Milyen illat! S én magam szemeztem valamennyit, magam ápolgattam. Igaz, a talajuk pompás, laza s állandóan nedves. Hernyó sohasem rágja levelüket, pók se köti közéjük halóját. Kiváló botanikusok bámulják ügyességemet s Verneuillen mindenki «Malesherbes le rose»-nak nevez. Ugy bizony, még hirnévre vergődöm rózsáim által — végzé szavait a szeretetreméltó öreg ur.

Egy júniusi hajnalban Malesherbes a rendesnél korábban kelve, kísértált rózsaberkéhez.

A keskeny kavicsos ut csillogva tekergődött előtte, mint a pázsiton tovasikló fenyves kigyó. A pázsitot beszélő bokrok, cserjék teljes pompájukban virultak. Fenn a zöldelő hegyek között egy páztor fujta sípját halkán, lágyan, nem a kecskéhez szólt, a kedvesét ébresztgette.

És ilyen halkán, lágyan áradt széjjel fűből-fából, madárfészekből, virágkehelyből az ébredés, az élet vidámsága.

A tudós áhitattal figyelte rejtkehelyéből a természet ez öntudatlan himnuszát.

Levélzizegés s könnyű léptek zaja rezzenté

fel merengéséből. A sátor mögött huzódó sövényen egy vad törhetett át . . . fáczán vagy öz . . . s most riadtan fut a rózsadomb felé.

Malesherbers érdeklődéssel nyitott rést a borostyán levelei között, de nagy meglepetésére a riadt vad helyett egy bájos fiatal leány állt a domb előtt verneuili népviseletben, fején jókora tejesköcsöggel.

A leányka balkezét pihegő keblére szorítá s néhány pillanatig elmerült a virágok szemlélésében.

Majd a közeli kútnál telmerítette köcsögjét és serényen öntözgetni kezdte a rózsatöveket. Halkan, dudolgatva járt-kelt köcsögiével, hajlongott a virágok között, tisztogatta a pókhálós leveleket, lazította a talajt; munkája közben a pirkadó hajnallal együtt gyult ki az arca.

Malesherbesnek ott a rejtkehelyén bőséges alkalmá volt beismerni, hogy tulbecsülte virágai szépségét, az az idecsöppent ismeretlen kertészleány üdőbb, gyönyörűbb csoda a rózsáinál. Még a bársonyszirmuak sem vetélkedhettek a leány üde, hamvas bőrével. Látni kellett őt, az ilyenek alkotására valóban erőtlén a képzelet.

Mire a dombtetőn a fehérrózsa tövére kicsordította a korszója utolsó cseppjét, felkelt a nap s első sugarát éppen homlokára veté. Gyönyörű kép. Mintha a rózsák nemtője állott volna a magasban, aki a küldetését bevégezve, talán már a következő pillanatban köddé foszlik s továtunik a hajnali szellővel.

Ettől tartott Malesherbes, ezért lépett ki sátrából. A leányka ijedten rezzent össze. Isten őrzötte, hogy le nem gurult korszója, le, a hatalmas ur lába elé.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A király Budapesten.

Budapest, okt. 27. Bécsben tegnap este az a riasztó hír volt elterjedve, hogy a királyt Gödöllőn vadászat közben bal eset érte és ő felsége nagybetegen fekszik gödöllői kastélyában. Megtelefonálták ezt a hírt a budapesti lapoknak is, amelyek nyomban tudakozódtak Gödöllőn, ahonnan azt az örvendetes értesítést kapták, hogy a királynak semmi baja.

Ma délelőtt a király Gödöllőről Budapestre érkezett és általános kihallgatást adott.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, okt. 27. Az országgyűlési függetlenségi párt tegnap este értekezletet tartott, amelyen *Kossuth* Ferenc szóba hozta azt a híresztelést, amely egyik fővárosi napilap tegnap reggeli számában is megjelent, mintha *Kossuth Lajos Tivadar* azért jött volna Budapestre, hogy rábeszélje bátyját az olasz provizórium ellen kifejtett ellenállás abbahagyására. *Kossuth* Ferenc energikusan tiltakozott e föltevés ellen, a párt pedig megbotránkozását fejezte ki e tendenciózus híresztelésen.

Szóba került az értekezleten a Kelet-Ázsiában dúló háború is és a párt megbizta *Kossuth* Ferencet, hogy nyújtson be indítványt a külügyminiszter által megindítandó békeakció érdekében.

A párt egyébként a Rába-szabályozásról szóló törvényjavaslatot tárgyalta és azt elfogadta.

— Uram, — védekezett zavartan, — nem rossz szándékból járok a rózsái között. Ma rajtam a sor. Tegnap *Perrette* locsolta, holnap *Lisa* következik.

— Tegnap *Perrette*, holnap *Lisa*? Nem értelek, jöjj közelebb leányom, — bátorítá őt nyájasan a miniszter.

— Ugy, de nekem nem szabadna elárulni a titkot.

Hanem azért a dombról letutva, szapora beszéddel elhadarta:

— Mi, verneuli leányok, innen a sövény mögül már régóta látjuk, mennyire kimeríti a kertészkedés *Malesherbes* urat. Mondottam társnőimnek, könnyítsünk munkáján, rójuk le hálaikat a mi jóságos urunknak. S azóta minden hajnalban más-más leány kötelessége a piacról jövet meglocsolni *Malesherbes* ur rózsáit. Oh, uram, oly örömet járunk ide! S ha tudná, hogy a kis lányok hogyan számítgatják, mikor töltik be tizennegyedik évüket, mikor szabad nekik is munkához látni! Mert a kicsinyekre nem bizzuk a locsolást. Tudatlanok, kárt tennének a tövekben. S ha egyiküket rajta érnék, hogy letépett csak egy bimbót is, — no annak a lánynak nem lenne közöttünk maradása. A templomban egy lélek sem ülne mellé, a tánczhelyen legény rá sem nézne, pártában maradna, elbujdoshatna. Ezért tőlünk ne tartson, uram, önnél csak mi őrizük jobban a *Malesherbes* ur rózsáit.

A rettegett miniszter nagy lelki gyönyörrel hallgatta az egyszerű vallomást. Nevének varázsát sohasem érezte nagyobbban, mint e pillanatban.

— Most már értem, — mondá megilletődve, — miért oly üdék, illatosak rózsáim, a harmatcseppnél tisztább, a napsugárnál melegebb szívek ápolgatják.

Malesherbes maga beszélt el meghitt baráti körben ezt a poétikus kalandját s azontul

A képviselőház ülése.

Budapest, okt. 27. A képviselőház mai ülésén *Feilitzsch* Artur báró, majd *Perczel* Dezső elnökölt.

Kossuth Ferenc indítványt jegyzett be az orosz-japán megszárlás megállításá iránt.

Az elnöki bejelentések után a Ház az olasz provizóriumról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását folytatta.

Polonyi Géza szerint az Olaszországgal kötött szerződés alkotmányosértés és parlamenti válság esetén érvénytelenné válnék.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter azt válaszolja, hogy a javaslattal az érdekeltek felek meg vannak elégedve, a külföld pedig ismeri közjogi viszonyainkat.

Polonyi Géza erre bemutat egy német lapot, amely Körberről mint osztrák-magyar miniszterelnökről beszél.

Ezután hosszas házszabály-vita keletkezett, hogy szakaszonként szavazzanak-e vagy pedig en bloc az egész javaslat fölött.

Tisza István gróf miniszterelnök fenntartja ugyan azt a nézetét, hogy en bloc történjék a szavazás, de a házszabályok dispoziációján túl is teheti magát a Ház, ha minden oldalról kívánják. Hozzájárul ahhoz, hogy a szavazás szakaszonként történjék.

Apponyi Albert gróf, *Kossuth* Ferenc, *Szederkényi* Nándor és *Rakovszky* István rövid hozzászólásai után a Ház elhatározza a szakaszonként való szavazást.

Erre *Visontai* Soma, *Lengyel* Zoltán és *Kossuth* Ferenc indítványainak elvetésével a Ház a törvényjavaslatot az ere-

minden hajnalban, napfelkelte előtt kijárt a rózsáligetbe.

Gyakran a verneuli kastélyban egymást érte a sok nagyúri látogató, előkelő hölgyek, hercegi vendégek, de ezek egyike sem akadályozhatta meg korai sétájában.

A gyepadon ülve gyönyörködött rózsáiban, kertésznöiben egyaránt. S felvidította a leánykák serénykedése, bohósága, dala, tánca. Csevegett, tréfálódzott velük, kikérdezte, kinek mi a baja, vágya, keserve, hibája...

Lassan-lassan bizalmasukká, birájukká lett. Egy ünnep hajnalán a lányok elujságolták, hogy aznap este közel a rózsáligethez tánczra gyűl össze a fiatalság.

— No, Isten veletek, szép rózsáim, — gondolá a miniszter kedélyes lemondással. — E gyermekekről elhiszem, hogy óvják virágaimat. De a legények! Azok nem erik be a nézéssel. Letépdésik, hogy a kedvesük keblére tűzhessék s a leányok ezért nem is tiltakozhatnak. Elvégre jól teszik. Joguk van hozzá, virág a fiatalság jelképe. Csuf, önző volnék, ha ilyesmi bosszantana.

Este, az íróasztala mellett munkájába mélyedve, amikor már teljesen meglepedkezett tánczról, rózsáról, az ajtaján halkán kopogtattak.

De a tudóst csak a komornyikja türelmetlen szavai zavarták meg olvasásában.

— Nem, ilyen későn senkit sem bocsáthatok uramhoz, — hallatszott be kívülről — mondja el a baját holnap, a rózsáligetben.

Ez utolsó szó felkelté *Malesherbes* figyelmét felállt s ajtót nyitott.

Az előszobában egy kopottruhás, kisírt szemű leányka kétségbeesetten kapaszkodott az ajtófélfába. A kilincs csattanására egy menekülő mozdulattal hátrált, de a nagyur nyájas kérdésére térdre omlott előtte.

— Bocsánat uram, bocsánat, — kérlelte zokogásba törve.

deti szövegezés szerint részleteiben is elfogadta.

Következik a Rába-szabályozásról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Heltai Ferencz előadó beszéde után, aki elfogadásra ajánlotta a javaslatot, a képviselőház a törvényjavaslat tárgyalásának folytatását holnapi ülésére halasztotta.

Az orosz-angol bonyodalom.

Páris, okt. 27. A Havas-ügynökség értesülése szerint *Rosdesztvenszkij* tenger-nagy, a balti-tengeri orosz hajóraj parancsnoka kijelentette, hogy az Északi tengeren történt eset elkerülhetetlen volt. Ő legjobb tudása és lelkiismerete szerint cselekedett, hogy megőrizze a balti-tengeri hajórajt a pusztulástól. Mielőtt Libauból elindult, tudtul adta, hogy minden jármű ellen, amely hajórajához közeledik, erélyesen fog eljárni. Sajnálatát fejezte ki továbbá a tenger-nagy, hogy nem láthatja el magát teljesen szénnel s meg kell elégednie négyszáz tonna felvételével, a mennyire minden hajónak szüksége van, hogy a gibraltári szoroson átmelessen s a nyílt tengerre jusson, ahol könnyebben megy a szénbeszerzés.

London, okt. 27. Egy cherbourgi távirat szerint *Rosdesztvenszkij* tenger-nagyot az incidensért, melyet alantás tisztek követtek el, nem lehet okolni. A hajóhad első osztálya, amelyet *Rosdesztvenszkij* tenger-nagy vezérelt, nem szerepelt e szomorú ügyben s így a hajóhad főparancsnokát nem lehet a dologba bevonní. A tüzelést a második divízió kezdte meg, amelyhez *Felkersam* tenger-nagy parancsnoksága alatt egy pánczéloshajó

— Neked, kis Suzanne, mi megbocsátani valóm volna? Nem vétettél te ellenem! Nos lássuk, kelj fel, mondd, mi nyomja lelkedet?

A leányka nem mozdult el helyéből, csak balkezét, melyet eddig görcsösen összeszorítva tartott, nyitotta fel óriási lelkiküzdelmek között. S remegő tenyerén maga nyújtotta át a bűnjelt: egy félig nyitott üde fehér rózsát.

— Ne ítéljen szigorúan, — esdekelt ezután összekulcsolt kezekkel. — Bűnöm nagy, beismerem, de ha tudná! Oh! Sohasem véttem volna erre, ha... ha... ha... *Pierre*... hiszen panaszkodtam már, *Pierre* egy idő óta huzódik tőlem, *Georgettet* kísérgeti a kutra. S hogy megkérdeztem tőle minap: miért őt? — csak nevetett s azt válaszolta: mert *Georgette* van olyan szép, mint a *Malesherbes* ur fehér rózsája. Azt is tudja, uram, — folytatta a zokogástól akadozó hangon, — hogy nekem nem telik selyemviganóra, mint *Georgettenek*, s én is szép akartam lenni a mai mulatságon, szép, mint az ön rózsái s ezért nem állhattam ellent, ezt az egyet leszakítottam, hogy hajamba tűzzem. De már megbántam! Mi lesz belőlem, jóságos Istenem! Ha megtudják, elüldöznek a hetedik határból is. És *Pierre* a nevemet sem ejti ki többé!

Malesherbes szelíden megsimogatta Suzanne fejét.

— Nyugodj meg, gyermekem, vétked nem nagy s e töredelmes vallomással megengeszteltél. Jöjj, élvezetlek társnőidhöz, nem lesz bántódásod.

S a komornyik megbotránkozására kézen fogta a kis, kopottruhás parasztleányt s vitte egyenesen a tánczhelyre.

Földesuruk megjelenésére a legények tisztelettel huzódtak félre, a leányok kíváncsian csoportosultak Suzanne köré.

Malesherbes pedig maga mellé vonta a

és *Enquist* tengernagy vezetése alatt több czirkálóhajó tartozik. E verzió szerint az orosz hajók egyike jelzésekkel felszólította a halászokat, hogy mondják meg, kicsodák. A halászok nem adtak feleletet. Az oroszok erre ismételt jeleket adtak, de minthogy még akkor sem kaptak feleletet, meg voltak győződve, hogy ellenséges hajókra bukkantak és megkezdték a tüzelést.

Vigo, okt. 27. Az orosz pánczéshajók, a *Czar Alexander, Borodino, Orel* és *Knyaz Szuvarov*, valamint az *Anadul* szállítóhajó itt horgonyt vetettek. A többi hajó később fog megérkezni.

Vigo, okt. 27. *Rosdesztvenszkij* tengernagy részére sifferes távirat érkezett. Az orosz konzul a hajóhaddal tudatni fogja, hogy a spanyol kormány rendelkezése tolytán felszerelési és élelmi czikkeket csak a parttól három mértföldnyire vehet fel.

Madrid, okt. 27. A *Trafalgar* spanyol hajó kapitánya ma Lagos előtt tizenöt angol pánczéshajót pillantott meg. A tengerészeti miniszter táviratozott a kikötői hatóságoknak, hogy őrködjenek a fölött, hogy az orosz flottának a galíciai vizeken való átvonulása alkalmával a semlegesség meg ne sértessék.

A háboru.

Páris, okt. 27. A Havas-ügynökség *Mukdenből* tegnapi kelettel a következő táviratot kapta: A csapatok a hideg folytán sokat szenvednek. A Mukdentől délre eső vidék 30 versznyi távolságra egészen kihalt. Az utak szárnalmas állapotban vannak. Hosszu sebesültzállító vonatok mozognak lassan észak felé. Az összes beti-

sápadt gyermeket s nyugodtan, mosolyogva szolt a leánysereghez:

— Itt hozom közetek társnőit. Neki nem telt ünneplő ruhára, selyemviganóra, szegény özvegy anyja, sok kicsi testvére s nylené meg ezt a pazarlását. Éppen ezért érdemi Suzanne, hogy en diszitem fel a mai ünnepeyre. Im, ez illatos virágszálat tűzöm a hajába, legyen ékessége az én fehér rózsám, amely van olyan fehér, mint a kis barátnőkök lelke.

Különös hangsulylyal ejté ki utolsó szavait, a csoportban egy legénynek a hajagyókeréig lángba borult az arca.

— A többi rózsám között osztozkodjatok ti, — folytatta a nagyur. — Ti ápoljátok, titeket illetnek.

A leányok eleinte huzódzkodtak, de a miniszter bátorítására követték őt a lampionnal kivilágított ligetbe, ahol ő maga vágta le rózsáit, mind, egytől-egyig és szórta a lelkenedző fiatalok közé.

— Itt van, szedjétek, fonjatok koszorut fejetekre, tűzzétek hajatokba, a tánczosotok kalapjára...

S magukra hagyta a boldog, rivalgó sereget s meglegedve tért vissza a kastélyába.

De másnap reggel kedvencz helyéhez érve, meglepetten állott meg lugasa előtt. A sátor teteje, belseje teleszórva rózsaszirmokkal, s a bejárat fölött rózsafüzérből e fölrás: A mi barátunknak.

Malesherbes csak nézte, nézte a szeretet ez újabb megnyilatkozását, míg szeméit el nem borította egy felgyülő köncsepp.

— Templom ez a sátor, — suttogta, — a szeretet temploma. Ide áhitattal lépjen be halandó.

És XVI. Lajos hatalmas pártfogója leemelt kalappal rebegett köszönetet az Urnak, amiért ilyen barátai vannak.

szülött lakosság, asszonyostul, gyermekestül elmenekült a háboru színhelyéről. Az előbbi jólétnek vége. Sok ház a földig le van rombolva. Mukdenben százával vannak családok, akik a legszükségesebbekben is hiányt szenvednek. A harcz még nem vette kezdetét. A japánok magatartása nagy zavart árul el. Az utóbbi napokban azt hitték, hogy a japánok el vannak tökévelve, hogy megkezdik az előnyomulást Muden felé, de később e szándékuakat feladták.

Vejhajoej, okt. 27. A Csifuból Sanghai felé utban levő *Kashing* nevű angol gőzös tegnap a Siantung félsziget-től északra egy uszó aknába ütközött és ma reggel összezuzott hajóorral érkezett ide. Egy matróz meghalt, három megsebesült, egynek pedig nyoma veszett. A legénység kizárólag kínaiakból állott.

London, okt. 27. A *Daily Express*-nek jelentik *Tokióból*: Szeptember 19-ikén egy japán tengernagyot bajtársai halálra ítélték. A tengernagyot abban találták bűnösnek, hogy az oroszoknak 12,000 font sterlingért tengerészeti titkokat árult el, miáltal az *Itahimaru* és *Szadomaru* csapatszallító hajók vesztét okozta. A tengernagy bajtársai összegyűltek a halálra ítélt ember lakásán, *leszaggatták a testéről az egyenruhát és azután megölték.*

Monteucooli gróf otthon.

Bécs, okt. 27. *Montecuccoli* gróf altengernagy, haditengerészeti parancsnok, tegnap Budapestről visszaérkezett ide.

Kinevezés.

Budapest, okt. 27. *Bosnyák* Zoltán czimzetes miniszteri osztálytanácsost, az ismert színműirót, a király valóságos miniszteri osztálytanácsossá nevezte ki.

Orosz katonaszökevények.

Lemberg, okt. 27. Az utóbbi időben ezernél több katonaszökevény érkezett Oroszországból Galicziába. A szökevények Amerikába igyekeznek és valamennyien el vannak látva utijegygyel.

Előkelő sikkasztó.

Komárom, okt. 27. *Krisztonosics* Jenő dr. közjegyző-helyettes, az itteni görög keleti hitközség elnöke, *hatvan ezer koronát sikkasztott és megszökött.* A pénzt a görög keleti hitközség ujonnan épült bérházára vette föl. A nyomozás kiderítette, hogy *Krisztonosics*, aki itt igen tekintélyes szerepet vitt, már október 21-én megszökött innen s *Budapesten keresztül Fiuméba utazott.* A sikkasztó Amerikába szülő utlevelet vitt magával. Negyvenkét éves, igen elegáns ember, öt nyelvet beszél és különös ismertető jele, hogy arca föltünően vörös. Komáromba ez előtt két esztendővel jött, csakhamar fölvetette magát a kaszinó tagjai közé és a legelőkelőbb társaságokban forgott. Görög keleti vallású lévén, az itteni csekély számú görög keleti hitközség elnökévé választotta. Eltávozásakor 5100 darab huszkoronást és 10 darab ezerkoronást vitt magával. A sikkasztás itt óriási feltűnést es megdöbbenést kelt.

Gyilkosság a szüreten.

Saatmár, okt. 27. *Vancvilla* földbirtokost a saját szőlőjében szüretelés közben két oláh napszamos meggyilkolta. A csendőrség a tetteseket letartóztatta.

Nagy rablás Tapolozán.

Tapolca, okt. 27. Az éjjel ismeretlen rablók betörték az itteni Spiegel-féle nagykereskedésbe és sok ezer koronára menő árut elraboltak. A tetteseknek semmi nyoma.

KÜLÖNFÉLE.

— **Angol vendégeink látogatása.** Igaz vendégszeretettel fogadott angol vendégeink, akik holnap estig akartak itt maradni, kénytelenek hirtelen megszakítani fumei látogatásukat. Ma reggel *Custance* altengernagyhoz egész váratlanul az a parancs érkezett, hogy *hajórajával még ma éjjel induljon el innen Gibraltár felé.* A legénység és a tisztek nagy része a városban tartózkodott, a tengerészek igazi jókedvével élvezve az idegen föld nyújtotta szórakozásokat, mikor jöttek a tengernagy küldöttjei azzal a parancscsal, hogy térjen vissza ki-ki a hajójára, mert készülődni kell az indulásra, minthogy a hajóraj még ma éjjel eltávozik. E váratlan rendelet következtében természetesen elmarad jórésze a vendégek tiszteletére tervezett ünnepegeknek. A mai nap javarészt látogatásokkal telt el. A fumei hatóságok fejei viszonozták *Custance* altengernagy tegnapi látogatásait. Délután a *Venerable* angol tengernagy hajón fényes thé dansant volt, amelyen Fiume egész előkelősége részt vett. Az angol csónakok már három óra előtt kezdték szállítani a vendéglátó admirális gyönyörűen földiszített hajójára a notabilitásokat. *Roszner* Ervin báró kormányzót, aki három óraker jelent meg a hajón, *Custance* altengernagy tisztikara élén rendkívül szívesen fogadta. A kormányzó csakhamar elvegyült az előkelő, vidám társaságban. A zenekarok kedvverítő muzsikája mellett tánczra perdültek egyes párok és e sorok irásakor még fesztelen jókedvvel folyik a multság a hajón. Este nyolcz óraker *Roszner* Ervin báró kormányzónál fényes bankett lesz az angol vendégek tiszteletére. A bankett után pedig az angol hadihajók fölszedik horgonyaikat és elindulnak haladéktalanul Gibraltár felé. A váratlan elindulást elrendelő parancsnak nyilvánvalóan a balti-tengeri orosz hajóraj vérengzése miatt támadt angol-orosz bonyodalom az oka.

— **Sachs ellentengernagy új rendejelei.** Ő felsége megengedte, hogy hellenai *Sachs* Móríc ellentengernagy, a helybeli cs. és kir. tengerészeti akadémia parancsnoka, a svéd Szent-Oláf rend első osztályu középkeresztjét és az orosz első osztályu Szent-Szaniszó-rendet elfogadhassa és viselhesse.

— **Angol hadihajók Pólában.** Tegnap délután 4 óra 30 perczker érkezett meg a pólai kikötőbe a földközi-tengeri angol hajóhad öt hajója. Az angol hadihajók megtették a szokásos huszonegy üdvözlőlövést, melyet a *Tegetthoff* kikötői őrhajó viszonzott. Elsőnek a *Surprise* jacht érkezett, melyet a *Bulwark, Albemarle, Montagu* csatahajók és a *Spedy* torpedóvadász követték. A hajóraj a hadikikötő bejáratánál vetett horgonyt. Tegnap este a Politeama Ciscuttiban az angolok tiszteletére diszeladás volt.

Tőzsdei árfolyamok.

Értéktőzsdék.

(Záratok.)
1904.
október
26 27

Budapest. Aranyjár.		
4%	K.	119.—
Koronajár. 4%		98.—
3 1/2%		88.75.
Magyar földteherment.		
4%		98.10
Hörv. Szlapon		98.50
Tisza-szab.		163.—
Osztrák papírjár.		99.50
ezüst		100.—
arany		119.50
korona		99.75
Osztrák-magyar bank		1635.—
Magyar hitelbank	786.—	786.—
Osztrák hitelbank	674.—	674.—
Osztrák-magyar vasut		662.25
100 márka		117.55
London vista		239.15
Páris		95.25
20 frankos arany		19.04
100 lira (olasz)		95.20
20 márka		23.50
Bécs. Magyar hitel.		
K.	786.—	786.—
Osztrák hitel.	674.50	674.—
Rimamurányi	529.25	
Union-bank	543.50	
Magyar államvasut	663.50	658.50
Leszám. bank		
Jelzálogbank	516.—	
Adria	465.—	
Länderbank	453.50	
Lloyd	718.—	
Török sorsjegy	131.—	
Berlin. Osztrák hitel.	210.80	211.50

Budapesti árutőzsde.

Buza október	9.92	—
„ április	10.34	10.27
Rozs október	7.78	—
„ április	7.98	7.93
Zab október	6.85	—
„ április	7.22	7.20
Kukoricza október	7.40	—
„ május	7.41	7.39
Zsir	66.—	65.—
Szalonna	56.—	55.—

Newyorki gabonatőzsde.

(Sürgönyjegyzés).

Busa loco	Cent.	120 7/8	—
december	„	117 7/8	—
márczius	„	113 3/8	—
Tengeri	Cent.	57 1/8	—
december	„	51 6/8	—
márczius	„	—	—
Fwardij Liverpoolba pence		1.	

Gyarmatárak.

Kávé.

Havre Santos good average:		
Szeptember	Frank	43.25 43.25
Deczember	„	43.50 44.—
Márczius	„	44.— 44.75

Hamburg Santos good average:

Szeptember	Márka	35.— 35.50
Deczember	„	35.25 35.75
Márczius	„	36.— 36.50

Newyork:

Fair Rio loco	Cent.	8 6/16	—
Szeptember	„	6.50	—
Deczember	„	6.65	—

Czukor.

Prága frco Aussig kész . K.	26.30	26.40
„ „ „ uj	26.30	26.40
frco Prága raff.	—	—

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio“ könyvnyomdai műintézet.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a

Via Stefano 2. szám alatt II. em.
Szolgálat közvetítő irodát
nyitottam.

Felkérem ugy a szolgálatadókat, mint a szolgálat keresőket, hogy bizalmukkal megajándékozni sziveskedjenek.

Tisztelettel

Bürger Jakob.

Használt és új bútorok

vétele és eladása az

Al buon prezzo

BUTORRAKTÁRBAN

Via San Vito 7. sz. földszint.

Ruha- és egyéb szekrények 13, 14 és 16 forintért adatnak el.

Egyszerű teljes szobaberendezés 88 frt.
Fényes vagy matt márvánnyal 130 .
Altdeutch matt 150 .

Trieszt mellett egy teljesen berendezett s jól bevezetett

Butorgyár

a tulajdonosnak az üzlettől való visszavonulása miatt

eladó vagy bérbeadó.

Bővebbet Lust E. közvetítőnél Fiume.

Gyakornok

40-50 korona

havi fizetéssel

azonnal felvé-

tetik. Czim a

kiadóhivatal-

ban.

Cognac

az Első Tokaji Cognac gyár terméke a legkedveltebb.

Különlegességek:

Gyógy Cognac és Diabetikus Cognac.

Kapható minden finomabb ételmezési és czukrász üzletekben.

Képviselő Fiumében:

FABICH FERDINANDO.

A legszebb és leghasznosabb ajándékok.

Nagy raktár: Alpacca és Chinaezüstökben és Lámpákban.

Karlsbádi és francia porcellán és üveg készletekben.

Mindenemű üvegtáblák, tükrök és képekretetek legolcsóbb árak mellett.

Jacques Weiss veje: **WEISZ SALAMON-nál.**
FIUME. Az Adria-palotával szemben.

„Adria“ magyar kir. tengerhajózási részvénytársaság.

Atlanti szolgálat.

1904. október havában az alant felsorolt első osztályú gőzösök vagy ezek helyettesei fognak Fiuméből az alant megjelölt irányokban és külföldről hazafelé indítani, feltéve, hogy rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályozzák:

KIVITEL			BEHOZATAL			
Hová	Gőzös	Kelet	Honnan	Hová	Kelet	
New-York	»Slavonia«	6	Bordeaux	Fiume	»Baross«	25/IX - 5/X
Liverpool ¹⁾	»Tyria«	1-10	Rotterdam	»	»Bathori«	25/IX - 5/X
Rotterdam, Antwerpen ²⁾	»Duna«	5-15	London	»	»Deák«	25/IX - 5/X
Hull, Newcastle o/T	»Austria«	5-15	Rouen	»	»B. Kemény«	1-10
Liverpool ¹⁾	»Flaminian«	5-15	Glasgow	»	»Szent István«	1-10
Rouen	»Stefánia«	10-20	Liverpool	»	»Algerian«	1-10
Hamburg ¹⁾	»Lusitania«	10-20	Rouen	»	»Zichy«	1-10
London ¹⁾	»Jago«	10-20	Rotterdam	»	»Andrássy«	5-15
Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro			Hamburg	»	»Pergamon«	5-15
Santos ³⁾	»Nagy Lajos«	20	Bordeaux	»	»Szécheny«	10-20
New-York	»Pannonia«	20	Liverpool	»	»Brescia«	10-20
Bordeaux ²⁾	»Balaton«	15-25	New-York	»	»Ultonia«	18
Lissabon ¹⁾ , London	»Kolozsvár«	15-25	Glasgow	»	»Tisza«	15-25
Liverpool	»Aleppo«	15-25	Westhartleppol	»	»Matlekovits«	15-25
Glasgow ²⁾	»Baross«	21-31	Liverpool	»	»Palermo«	15-25
Rouen ²⁾	»Bathori«	21-31	London	»	»Syria«	15-25
Hamburg ¹⁾	»Venezia«	21-31	Hamburg	»	»Soederhamn«	15-25
Liverpool ¹⁾	»Bulgarian«	21-31	Rouen	»	»Kálmán király«	21-31
Hull, Newcastle o/T	»Ebro«	21-31	Hull, Newcastle o/T	»	»Vulturno«	21-31
Rotterdam, Antwerpen	»Szeged«	25/X-5/XI	Buenos Ayres	»	»Tibor«	25/X - 5/XI
			London ¹⁾	»	»Murillo«	25/X - 5/XI
			Liverpool ¹⁾	»	»Pavia«	25/X - 5/XI

A *-gal megjelölt viszonylatban a gőzös **Triesztet** is érinti.

Atrakodó szolgálat közvetlen hajóaklevelek alapján a felsorolt kiindulási kikötőkből az összes földközi és adriai tengeri kikötőbe, valamint az osztrák Lloyd levantei, keletindiai, kínai és japáni vonalaira.

¹⁾ Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal elegendő rakomány nem jelentett be, az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy ezt a kikötőt ne érintse, illetőleg hogy ezt a járatot ne teljesítse vagy későbbre halasztza.

Középtengeri szolgálat.

FIUME—MALTA—OLASZORSZÁG—DÉL FRANCZIAORSZÁG—SPANYOLORSZÁGI vonal.

Fiuméből: »Rákóczy« október 6-án, »Lederer Sándor« 13-án, »Szent László« 20-án, »Kassa« 27-én.

Valenciából: »Kassa« október 5-én, »Zrinyi« 12-én, »Mátyás király« 19-én, »Rákóczy« 26-án.

TYRRHENI VONAL.

Az első osztályú gyorsgőzös **ÁRPÁD** minden szerdán délben **Marseilleből Genuába** indul és pedig 1904. október 5-én, 12-én, 19-én és 26-án. Minden csütörtökön este 8 órakor **Genuából Nápolyba**. Minden szombaton délután 4 órakor

Nápolyból Marseillebe és pedig 1904. október 1-án, 8-án, 15-én, 22-én, és 29-én

FIUME-ÉSZAKAFRIKAI vonal. Fiuméből: indul »Adria« október 6-án, »Szápáry« 20-án.

Tangerből: indul »Szápáry« október 3-án. »Adria« 17-én, »Szápáry« 24-én.

„Adria“ magyar kir. Tengerhajózási részvénytársaság. - Fiume.

FIUME - NEWYORK

közvetlen összeköttetés Ejszak - Amerikával.

A „Cunard Line“ angol hajózási társaság gőzöseivel. Vezérigazgatóság a magyar korona országai részére: „Adria“ m. kir. Tengerhajózási r. t.

III. osztályú menetjegyek

Fiumétől Newyork-ig

Beleértve a hajón való étkezést és a kétnapos ellátást Fiumében

180 Korona

Legközelebbi gőzösök indulnak:

„Ultonia“ novemb. 10.én - „Slavonia“
novemb. 24.én - „Pannonia“ deczemb. 8.án

A **fiumei kivándorlási iroda** (Via Alessandrina) készséggel és díjtalanul szolgál mindazon fölvilágosítással, melyre a kivándorolni szándékosoknak szükségük van.